

PHẦN I: ĐỌC HIỂU (3,0 điểm):

Từ bài thơ của Nazim Hikmet:

*"If I do not burn
If you do not burn
If we do not burn
How will darkness come to light?"*

Có hai bản dịch sau đây:

Bản 1:

"Nếu tôi không đốt lửa
Nếu anh không đốt lửa
Nếu chúng ta không đốt lửa
Thì làm sao bóng tối
Có thể trở thành ánh sáng?"

Bản 2:

"Nếu tôi không cháy lên.
Nếu anh không cháy lên.
Nếu chúng ta không cháy lên
Thì làm sao bóng tối
Có thể trở thành ánh sáng"

(*Tiếng Việt, văn Việt, và người Việt* – Cao Xuân Hạo, NXB Trẻ, 2001)

Anh/ chị hãy chọn một trong hai bản dịch và thực hiện các yêu cầu sau:

1. Xác định các phương thức biểu đạt trong bản dịch đã chọn. (0,5 điểm)
2. So sánh ý nghĩa của các hành động " *đốt lửa*" và " *cháy lên*" trong hai bản dịch?(1,0 điểm)
3. Theo anh/ chị, tác giả có dụng ý sử dụng liên tiếp các đại từ nhân xưng: " *tôi – anh - chúng ta*" trong các dòng thơ ? (0,75 điểm)
4. Nêu ngắn gọn thông điệp của bản dịch đã chọn ? (0,75 điểm)

PHẦN II: LÀM VĂN (7,0 điểm):

Câu 1: (2,0 điểm)

Anh/ chị hãy viết một đoạn văn khoảng 200 chữ trình bày suy nghĩ về thông điệp chung của hai bản dịch bài thơ trong phần Đọc hiểu.

Câu 2 (5,0 điểm)

Cảm nhận của anh/chị về vẻ đẹp tâm hồn của chủ thể trữ tình trong hai đoạn thơ sau:

...Ta muốn ôm

Cả sự sống mới bắt đầu mơn mơn

Ta muốn riết mây đưa và gió lượn

Ta muốn say cánh bướm với tình yêu

Ta muốn thâu trong một cái hôn nhiều...

(*Vội vàng*, Xuân Diệu, Ngữ văn lớp 11, tập 2)

...Làm sao được tan ra
Thành trăm con sóng nhỏ
Giữa biển lớn tình yêu
Để ngàn năm còn vỗ.

(Sóng, Xuân Quỳnh, Ngữ văn 12, tập 1)

Phần	Nội dung	Điểm
I	PHẦN ĐỌC HIỂU	3,0đ
1	Phương thức biểu cảm và nghị luận	0,5đ
2	So sánh ý nghĩa của các hành động " <i>đốt lửa</i> " và " <i>cháy lên</i> " trong hai bản dịch: - " <i>Đốt lửa</i> ": quá trình tạo ra lửa từ nhiên liệu bên ngoài - gợi ý nghĩa ẩn dụ về sự chủ động khơi gợi nhiệt huyết, nhiệt tình của mọi người xung quanh, cùng họ tạo dựng một thế giới mới, nồng nhiệt và đầy ánh sáng. - " <i>Cháy lên</i> ": quá trình tạo ra lửa bằng cách tự đốt cháy chính chủ thể -> Gợi ý nghĩa ẩn dụ về việc con người, bằng cách sống tràn đầy nhiệt tình, sống hết mình, hi sinh cống hiến hết mình, tự tạo ra nguồn năng lượng có tác động mãnh liệt tới mọi người xung quanh, cùng họ thay đổi thế giới theo cách tích cực nhất.	0,25đ 0,25đ 0,5đ
3	Việc bài thơ sử dụng liên tiếp các đại từ nhân xưng: " <i>tôi - anh - chúng ta</i> " có thể gợi ra những suy nghĩ về sức mạnh làm thay đổi cuộc sống cộng đồng theo hướng tích cực khi có sự lan tỏa và cộng hưởng tác động của tất cả các cá nhân tới cộng đồng đó.	0,75đ
4	Tùy theo sự lựa chọn bản dịch, học sinh có thể trình bày thông điệp theo những gợi ý của câu hỏi số 2 về hai hành động, hoặc <i>đốt lửa</i> , hoặc <i>cháy lên</i> giúp bóng tối có thể trở thành ánh sáng !	0,75đ
II	PHẦN LÀM VĂN	7,0đ
Câu 1	Đây là một đề mở, cho phép học sinh chủ động lựa chọn và thể hiện cách cảm, cách hiểu riêng của mình với thông điệp tư tưởng của bài thơ qua hai bản dịch. Để không bị lúng túng trước các văn bản, học sinh cần nhận ra sự giống và khác nhau cơ bản của hai bản dịch với những gợi ý sau đây: - Thông điệp chung của hai bản dịch: Từ ý nghĩa cụ thể: Nếu chúng ta không trực tiếp hành động, hoặc <i>đốt lửa</i> , hoặc <i>cháy lên</i> thì làm sao bóng tối có thể trở thành ánh sáng - cả hai bản dịch đều hướng tới thông điệp: <i>Hãy hành động để thay đổi thế giới!</i> - Cảm nhận về những nét nghĩa giống và khác nhau giữa hai khái niệm ở hai bản dịch: + " <i>Đốt lửa</i> ": quá trình tạo ra lửa từ nhiên liệu bên ngoài - gợi ý nghĩa ẩn dụ về sự chủ động khơi gợi nhiệt huyết, nhiệt tình của mọi người xung quanh, cùng họ tạo dựng một thế giới mới, nồng nhiệt và đầy ánh sáng.	2,0đ 0,25đ 0,25đ

	<p>+ "<i>Cháy lên</i>": quá trình tạo ra lửa bằng cách tự đốt cháy chính chủ thể - gọi ý nghĩa ẩn dụ về việc con người, bằng cách sống tràn đầy nhiệt tình, sống hết mình, hi sinh công hiến hết mình, tự tạo ra nguồn năng lượng có tác động mãnh liệt tới mọi người xung quanh, cùng họ thay đổi thế giới theo cách tích cực nhất.</p> <p>- Lựa chọn thái độ sống, cách sống trong cuộc đời qua việc đánh giá ý nghĩa mỗi bản dịch:</p> <p>+ Nếu chọn "<i>đốt lửa</i>": đó là cách sống chủ động, tích cực, thiên về hướng ngoại, cách sống của những con người có khả năng tác động mạnh mẽ với cộng đồng thông qua nhiệt tình và năng lực tuyên truyền, khích lệ.</p> <p>+ Nếu chọn "<i>cháy lên</i>": đó là cách sống chủ động, tích cực, sẵn sàng chấp nhận hi sinh kể cả những điều quý giá nhất vì lí tưởng, hoài bão cao quý đã lựa chọn, chính sự hi sinh hết mình ấy sẽ tạo ra nguồn năng lượng mãnh liệt giúp làm đổi thay thế giới.</p> <p>+ Nếu chọn cả hai cách sống: đó sẽ là sự bổ sung toàn vẹn nhất khiến con người không chỉ sống hết mình, công hiến hết mình, mà qua cách sống ấy, họ sẽ còn tác động tích cực tới tâm thế, hành động của cộng đồng, giúp thay đổi tích cực cộng đồng.</p> <p>- Bàn luận vấn đề:</p> <p>+ Thực trạng cuộc sống: cái xấu, cái ác, sự đói nghèo, lạc hậu... tồn tại dai dẳng trong cộng đồng, một phần vì tâm lí quen thuộc của nhiều người: hoặc vô cảm, thờ ơ, vô trách nhiệm: đó không phải việc của mình/ hoặc suy nghĩ bi quan: một mình mình không thể làm đổi thay thế giới/ hoặc ích kỉ, yếm thế: sẽ có lúc, có người làm việc đó...! Họ lười biếng, trì trệ không muốn tự mình "<i>đốt lửa</i>", càng không dám "<i>cháy lên</i>" bởi sự hèn nhát, ích kỉ... Martin Luther King – nhà hoạt động nhân quyền Mỹ gốc Phi, người đã đoạt giải Nobel về hòa bình năm 1964 cho rằng: "<i>Trong thế giới này, chúng ta không chỉ xót xa vì những hành động và lời nói của người xấu mà còn cả vì sự im lặng đáng sợ của người tốt</i>". Cần lên án không chỉ người xấu mà cả những "<i>người tốt</i>" im lặng, những "<i>người tốt</i>" thờ ơ, vô cảm, vô trách nhiệm với cuộc đời.</p> <p>+ Tuy nhiên, dù "<i>đốt lửa</i>" hay tự "<i>cháy lên</i>", con người cũng rất cần một tấm lòng nhân ái, rất cần có trí tuệ và lí trí tinh táo để xác định đúng và tin tưởng vào lí tưởng, hoài bão hướng tới, tránh sự mù quáng, mê muội hoặc áp đặt tàn nhẫn.</p> <p>- Bài học nhận thức và hành động: cần sống nhiệt tình, mạnh mẽ, trách nhiệm nhưng lí trí để góp phần thay đổi thế giới theo hướng tích cực nhân văn nhất.</p>	0,25đ
		0,25đ
		0,25đ
		0,5đ
		0,25đ
Câu 2	Cảm nhận về đẹp tâm hồn chủ thể trữ tình qua hai đoạn thơ trong <i>Vội vàng</i> - Xuân Diệu và <i>Sóng</i> - Xuân Quỳnh	5,0đ
	1. Giới thiệu tác giả, tác phẩm và vấn đề nghị luận - Xuân Diệu là nhà thơ lớn của thi ca Việt Nam hiện đại, <i>Vội vàng</i> là	0,5đ

<p>bài thơ thể hiện rõ nhất về đẹp trong hồn thơ Xuân Diệu, một nhà thơ yêu đời mãnh liệt và luôn khao khát được tận hưởng cuộc đời ngay trong những năm tháng đẹp nhất của tuổi trẻ.</p> <p>- Xuân Quỳnh là gương mặt nhà thơ nữ tiêu biểu của thơ ca Việt Nam thời đánh Mỹ. <i>Sóng</i> là bài thơ thể hiện chân thực, tinh tế về đẹp tâm hồn người phụ nữ luôn khao khát được yêu thương gắn bó, một trái tim luôn trăn trở lo âu, một tấm lòng luôn mong được hi sinh, dâng hiến cho T.Y.</p> <p>- Những câu thơ trong hai đoạn cuối của bài thơ <i>Vội vàng</i> và <i>Sóng</i> đã cho thấy những vẻ đẹp riêng trong tâm hồn mỗi nhà thơ.</p>	
<p>2. Về đoạn thơ <i>Vội vàng</i> của Xuân Diệu:</p> <p>- Nội dung: đoạn thơ thể hiện niềm khát khao tận hưởng, chiếm lĩnh trọn vẹn, đắm say tất cả những hương sắc quyến rũ nhất của cuộc đời ngay trong " <i>thời tươi</i>" - tuổi trẻ.</p> <p>- Nghệ thuật: với giá trị biểu đạt và biểu cảm cao độ của phép điệp, phép tăng tiến, phép ẩn dụ chuyển đổi cảm giác, nhà thơ đã khiến vẻ đẹp cuộc đời hiện ra hấp dẫn, sinh động hơn, là nguyên nhân cho niềm khao khát mãnh liệt của thi nhân.</p>	1,5đ
<p>3. Về hai khổ cuối trong bài <i>Sóng</i> của Xuân Quỳnh:</p> <p>- Nội dung: niềm khao khát được dâng hiến và hi sinh trọn vẹn cho tình yêu, vĩnh viễn hóa tình yêu trong cái vô biên của trời đất.</p> <p>- Nghệ thuật: những phạm trù tương phản trong khổ 8, những hình tượng ngôn từ mang ý nghĩa ẩn dụ cùng cấu trúc câu nghi vấn - câu khiến trong khổ 9 đã giúp nhà thơ thể hiện sâu sắc cả nỗi băn khoăn và niềm khao khát.</p>	1,5đ
<p>4. So sánh hai đoạn thơ:</p> <p>- Sự tương đồng: Cả hai đoạn thơ đều thể hiện niềm yêu mãnh liệt với cuộc đời, niềm khát khao cháy bỏng hưởng tới cuộc đời...</p> <p>- Sự khác biệt:</p> <p>+ Đoạn thơ trong <i>Vội vàng</i> thể hiện niềm khao khát chiếm lĩnh tận hưởng mọi hương sắc cuộc đời; đoạn thơ cuối bài <i>Sóng</i> thể hiện niềm khao khát hi sinh, dâng hiến</p> <p>+ Nếu niềm khao khát của Xuân Diệu đưa đến một thông điệp tích cực, đầy nam tính về ước muốn tận hưởng, chiếm lĩnh thì khao khát cháy bỏng của Xuân Quỳnh lại mang vẻ đẹp nữ tính của lòng vị tha, đức hi sinh cao cả, mong được dâng hiến trọn vẹn cho tình yêu.</p> <p>+ Thể thơ tự do và phép điệp, phép tăng tiến khiến giọng điệu thơ trong <i>Vội vàng</i> ào ạt đam mê, tựa như một cơn lũ xúc cảm; thể thơ ngũ ngôn với cấu trúc điệp và những phạm trù tương phản, những hình tượng ngôn từ sóng đôi hô ứng đem lại âm hưởng thơ dạt dào, tha thiết, vừa dịu dàng xao xuyến, vừa mãnh liệt đắm say cho <i>Sóng</i>..</p>	1,0đ
<p>5. Đánh giá chung về giá trị tư tưởng và nghệ thuật của hai đoạn thơ, từ đó khẳng định vẻ đẹp tâm hồn của hai nhà thơ.</p>	0,5đ